

Izvoz manjši od pričakovanega

Vsi trije zbori skupščine občine Center imajo na dnevnem redu zasedanja 22. marca tudi poročilo o lanskoletni blagovni menjavi s tujino v naši občini. Rezultati na tem področju niso ravno spodbudni. Ozdi z območja občine Center so lani izvozili za 2.334.696.000 dinarjev blaga, od tega 1.962.200.000 dinarjev na konvertibilni trg. Kar so dosegli, je pod ravni leta 1982; v celoti gledano je bil lanski izvoz blaga iz občine za 15 odstotkov manjši kot leto prej.

V celotnem izvozu odpade 99,1 odstotka vrednosti blagovnega izvoza na gospodarske in le 0,9 odstotka na negospodarske ozde. Delež konvertibilnega izvoza pa je bil lani za 2 odstotka manjši kot leta 1982.

Vrednost celotnega uvoza blaga je bila v Centru lani 8.015.599.000 dinarjev oziroma 6 odstotkov več kot leta 1982.

V strukturi izvoza še vedno prevladuje trgovina z 51,3 odstotka, čeprav se je njen delež v celotnem izvozu nekoliko zmanjšal. Na drugem mestu je industrija, na tretjem pa kmetijstvo.

Uvoz v občini še vedno presega izvoz. Tudi pri tem ima trgovina največji delež, medtem ko je industrija na drugem mestu. Ti dve področji sta presegli uvoz iz predlanskega leta, vsa druga pa so ga zmanjšala. Od vsega uvoženega blaga je 56 odstotkov pokrivalo potrebe po repromaterialu, 36 odstotkov je šlo za široko potrošnjo, za opremo pa 8 odstotkov.

Izvoz industrije znaša v celotnem občinskem izvozu v

lanskem letu 36,5 odstotka in se je v primerjavi z letom prej povečal za 1,2 odstotka. Vendar se je hkrati za 3 odstotke zmanjšal delež konvertibilnega izvoza.

Lani je izvažalo 18 organizacij združenega dela, med katerimi so izvoz iz leta 1982 najbolj presegle naslednje: Tovarna dvokoles in opreme Rog, Elektromedicina, Kartonažna tovarna - TOZD Kartonaža, Iskra Kibernetika - TOZD Vega, HP Medex, Živilska industrija Ljubljana ter Kartonažna tovarna Ljubljana - TOZD Papirna konfekcija. Na novo se je dosedanjim izvoznikom lani pridružila še Tiskarna Tone Tomšič. Trije ozdi so svoje izvozne dosežke poslabšali: Tekstil - TOZD Angora, Pletenina in Zlatarne Celje - TOZD Atelje za zlatarstvo. Na področju kmetijstva so trije ozdi skupno izvozili za 38 odstotkov več blaga kot predlani, od tega 86 odstotkov na konvertibilni trg. Toda Semenarna - TOZD Proizvodnja ni dosegla lanske vrednosti izvoza niti plana v SI-SEOT. Precej manjši je bil lani izvoz ozdov s področja

gradbeništva (tozdi SCT Obnova).

Lani je izvažalo 28 organizacij s področja trgovine, ki so izvozile za 23,5 odstotka manj blaga kot leta 1982, od tega 91 odstotkov na konvertibilno področje. Najbolj so izvoz med organizacijami s področja trgovine povečali: Metalka - TOZD Zunanja in notranja trgovina, Jugotekstil, impex-Zunanja trgovina in DO Polikem - TOZD Kemija impex. Sicer pa so 72 odstotkov vsega trgovinskega izvoza dosegli trije ozdi: Agrotehnika Gruda - TOZD Zunanja trgovina, Iskra Commerce - TOZD Zunanja trgovina in DO Dom Exim, čeprav so vsi trije dosegli manjšo realizacijo v primerjavi z letom 1982. Omeniti velja še, da so obrtne organizacije združenega dela lani občutno povečale izvoz in ga v celoti realizirale na konvertibilnem trgu ter presegle predlanskega.

Negospodarske organizacije so v naši občini zelo majhni izvozniki, saj predstavljajo le 0,9 odstotka vsega občinskega izvoza blaga. Med večjimi izvozniki so na tem področju: Mladinska knjiga - TOZD Koproductura, Državna založba Slovenije, Cankarjeva založba in Zavod za ribištvo. Negospodarstvo je v uvozu udeleženo z 18,8 odstotka. Največji uvozniki so bili Poslovna skupnost za zdravstvo, RTV - TOZD Oddajniki in zveze in Poslovna skupnost IRIS, pri čemer gre v glavnem za uvoz s konvertibilnega področja. T.K.

RAZPRAVE O POROČILIH SISOV DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

Več pripomb na poročila kot na delo

Širša družbena prizadevanja, da bi bili vsi občani in delovni ljudje kar najbolj seznanjeni z delom, predvsem pa s programi za leto 1984 v luči stabilizacijskih prizadevanj na področju družbenih dejavnosti, so tu. Žal še vedno z določenimi pomanjkljivostmi in tehtnimi pripombami, na katere so opozorili razpravljalci ter jih morajo pripravljalci gradiv upoštevati, predvsem pa jih odpraviti.

Gradiva, s katerimi smo se srečevali v javni razpravi, so po vsebini obsežna. Skušajo poročati o stanju na posameznih področjih. Splošna ugotovitev je bila, da je ocena na področju otroškega varstva najbolj kvalitetna in za našo občino tudi ugodna. Tudi program dela je zastavljen trezno in realno. Vsega tega pa ne bi mogli trditi za področje izobraževanja.

Najbolj očitna je razlika med potrebnimi in razpoložljivimi finančnimi sredstvi s tem, da so predlogi o prenehanju sofinanciranja nekaterih dejavnosti dejansko vprašljivi. In prav tu so se v razpravi izkristalizirale nekatere odločitve, ki so podprle potrebo po nadaljnjem financiranju tako imenovanih mejnih dejavnosti.

Razprava tudi ni obšla vprašanja, ki se je pojavilo ob robu, da se pripravila ukinitve Osnovne šole Ledina; jasno in argumentirano se je izoblikovalo enotno, odklonilno stališče. Ravno področje kulture (in predstavitev programa za letošnje leto je dala iztočnico za poenoteno oceno) v sistemu financiranja družbenih dejavnosti ni proračunsko področje. Vso aktivnost moramo usmeriti v izvajanje svobodne menjava dela ob upoštevanju posameznih programov dela in selektivnem pristopu. Posebej se moramo posvetiti usklajevanju in dogovarjanju med izvajalci in uporabniki; enako pozornost moramo nameniti tudi delegacijam SIS v OZD in KS, ki smo jih prav pri obravnavi tega gradiva premalo vpeli med nosilce javne razprave predvsem v združenem delu.

Bolj kot v lanskoletni razpravi so v ospredju vprašanja s področja socialnega skrbstva, socialnega varstva in zdravstva. Še posebej je bilo poudarjeno, da njihova poročila premalo prikazujejo realne rezultate, ki so bili opravljeni s tem, da imajo danes še kako poudarjeno vlogo.

Ni prav, če bi zapirali oči pred tem, da se skupnost socialnega varstva ne uveljavlja, ker njene ustanoviteljice ne vidijo svoje vloge v njenem okrilju, kot tudi ne gre zanemariti vprašanj o sedaj že kar nekajletnih pripravah na uvedbo enotne skupne evidence in zahtev, da se tudi v KS o teh vprašanih bolj poglobljeno pogovarjamo. Pa tudi okoli Sprejemnega centra - Cukrarne ostaja vse po starem.

Resno so se razpravljalci spraševali, kaj hočemo s poročiloma telesne kulture in raziskovanja, saj smo prav v zadnjih mesecih že imeli priložnost prebrati boljša gradiva. Vprašali so tudi, zakaj ni priloženo poročilo Skupnosti samoprispevka III. Razpravljalci bi tako dobili preglednejšo sliko o celotnem področju.

Razprave so bile strnjene v razmišljanja, zakaj niso pripravljene analize stabilizacijskih ukrepov na področju družbenih dejavnosti, ki smo jih preteklo jesen pripravili v Ljubljani, in, končno, zakaj samoupravne interesne skupnosti šele ob zaključku javne razprave razpravljajo o svojih gradivih, saj tako uporabniki kot izvajalci končno le že pričakujemo njihovo politično oceno o realizaciji programov, konkretnih akcijah v zaostrenih pogojih gospodarjenja.

MANJKA ŠE 6 KM POTI SPOMINOV IN TOVARIŠTVA

Zeleni prstan bo sklenjen

Pot spominov in tovarištva - akcija, ki so jo začeli leta 1976, se bliža koncu. Ob 40-letnici osvoboditve Ljubljane bomo lahko rekli, da smo uresničili zamisel ljubljanske mladine. Bodeča žica okoli Ljubljane je pustila globoko sled. Tako globoko, da je ne smemo in ne moremo pozabiti. Zato gradimo 34 km dolgo sprehajalno pot okoli Ljubljane. Po njej bodo med drugim prirejali tudi tradicionalni množični »Pohod po poteh partizanske Ljubljane«.

S Potjo spominov in tovarištva bomo ustvarili trajen pomnik, ki bo sedanje in prihodnje rodove opozarjal na črne dni naše zgodovine, hkrati pa bo predstavljal neuklonljivost ljudi, ki so se zunan in znotraj bodeče žice borili za svobodo in jo tudi dosegli. Gradimo torej velik park, katerega središče bo mesto - heroj. Večji del projekta je že zgrajen. Poleg 27 km, ki smo jih zgradili, nam preostane še dobrih 6 km na šestih odsekih.

V lanskem letu je pri gradnji poti sodelovalo okoli 10 tisoč mladih iz vseh ljubljanskih srednjih šol, pripadniki JLA in še mnogi drugi, organizirani preko ZSMS ali ZSS. Skupaj so opravili nad 58 tisoč delovnih ur. To je podatek, ki navdušuje, hkrati pa nas usmerja k še večji zagnanosti, da bi veličasten drevo-red, zeleni prstan okoli Ljubljane čimprej sklenili.

In kakšni so načrti za leto 1984? Zgraditi moramo še teh 6 km. Zato se moramo organizirati. Vedeti moramo, da je

potrebno zbrati približno 2 stari milijardi dinarjev, kar v tem kriznem obdobju ni lahko. Poleg sofinanciranja ljubljanskih delovnih kolektivov pa moramo v neposredno delo vključiti čim širši krog občanov Ljubljane. V delo na trasi naj bi vključili tudi delavce upravnih služb in družbenopolitičnih organizacij občin našega mesta. Pripravljamo torej zadnjo etapo, ki zahteva široko družbeno podporo. Izvedba pa v mestu z bogato revolucionarno zgodovino ne bi smela biti vprašljiva.

Poleg finančnega se pojavljajo tudi problemi v zvezi z odkupom zemljišč, koder poteka PST. Upamo pa, da bomo s skupnimi napori vseh občin in delovnih ljudi rešili tudi te probleme.

Kaj naj še rečemo? Pomlad je tu, pljuniti bo treba v roke, kajti le tako bomo Pot spominov in tovarištva zgradili v roku, ki smo si ga zastavili. Torej na svidenje na sprehodu po drevoredu Poti spominov in tovarištva v letu 1985.

EMIL TROHA

Notranost trgovine pri Tromostovju, ki ima ime Filipov dvorec

Dobili smo Filipov dvorec

Proizvodno in trgovinsko podjetje Dom je 5. marca odprlo pri Tromostovju reprezentativno proclajalno, ki ji je dalo ime Filipov dvorec. V njej bodo prodajali predmete, primerne za darila in za okras. Pričakujejo, da bodo po njih segali tudi tujci, ki v Ljubljani zelo radi obiskujejo predel starega mestnega jedra.

V Filipovem dvorcu bodo na voljo izdelki male plastike, dekorativni predmeti za popestritev stanovanj, nakit in podobno. Kot posebno zanimivost omenjajo nakit, izdelan na podlagi muzejskih zbirk iz davne preteklosti. Za začetek bodo prodajali kopije nakita iz keltske dobe. Predstavniki Doma so ob otvoritvi

obljubili, da se s Filipovim dvorcem ne bo zgodilo tisto, kar se tako rado dogaja s številnimi lokali, ki so ob otvoritvi vzorno urejeni, kasneje pa se »pokvarijo«.

»Stara Ljubljana je spomenik najvišjih kvalitiet in osrednji urbanistični spomenik Slovenije; Stara Ljubljana je dragocen kamenček v gospo-

darskem mozaiku našega mesta.« je ob otvoritvi dejal predsednik izvršnega sveta skupščine občine Center Milan Slemnik. Poudaril je, da zahteva tak prostor ureditev najvišjih kvalitiet, kar pomeni najboljše trgovine, gostinske lokale in podobno. Prenova starega dela mesta poteka sicer počasi, ker ni na voljo dovolj sredstev, vendar pa smo na tisto, kar nam je doslej uspelo, lahko ponosni. In Filipov dvorec je eden takih objektov, ki nam prav gotovo ne bo delal sramote.

N.I.